

Sygn. akt VIII U 104/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Magdalena Kimel
Protokolant	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2022 r. w Gliwicach

sprawy J. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania J. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 grudnia 2021 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej J. L. prawo do rekompensaty od dnia 1 grudnia 2021 roku.

(-) sędzia (del.) Magdalena Kimel

Sygn. akt. VIII U 104/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 grudnia 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej J. L. prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Równocześnie ZUS wskazał, że ubezpieczona nie udowodniła na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, bowiem w ocenie ZUS nie wykazała żadnego okresu takiej pracy. Do pracy takiej nie zaliczono okresu zatrudnienia od 1 września 1982r. do 31 grudnia 2001r. w charakterze technika dentystycznego, które nie figuruje pod wskazanym przez pracodawcę działem i pozycją w rozporządzeniu.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczona domagała się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych i następnie jej uwzględnienia przy wyliczaniu wysokości przyznanej emerytury. Podniosła, że zgodnie

z przedłożonymi przez nią świadectwami i zaświadczeniami oraz zeznaniami świadków,

o przesłuchanie których wносиła, wykonywała pracę w warunkach szczególnych w okresie zatrudnienia w Zespole (...) w P. od 1 września 1982r. do

31 grudnia 2001r. Tym samym, w ocenie odwołującej, spełnia ona warunki do przyznania jej prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona J. L., urodzona (...), w okresie od 12 kwietnia 2012r. uprawniona była do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Natomiast w okresie od 9 września 2021r. jest uprawniona do emerytury na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022r. poz. 504 ze zm.).

Ubezpieczona 60 lat ukończyła (...)

Decyzją z 10 września 2021r. (...) Oddział w Z., z urzędu przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym od 9 września 2021r. ZUS przy wyliczaniu wysokości tego świadczenia nie uwzględnił rekompensaty o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 1340 ze zm.).

W dniu 1 grudnia 2021r., ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o przeliczenie jej emerytury z uwzględnieniem rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Do wniosku dołączyła świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, wystawione przez Szpital Miejski w P.. W świadectwie tym potwierdzono, że J. L. była zatrudniona w Zespole (...) w P., w okresie od 1 września 1982r. do 31 grudnia 2001r. i w tym czasie pracując w pełnym wymiarze czasu pracy od 1 września 1982r. do 30 czerwca 2001r., z wyłączeniem okresu urlopów wychowawczych od 17 grudnia 1984r. do 31 marca 1986r. i od 14 sierpnia 1989r. do 31 stycznia 1991r., stale w warunkach szczególnych wykonywała pracę technika dentystycznego w pracowni stomatologicznej, tj. pracę wymienioną w wykazie A, dział XII, poz. 6 wykazu stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Zaskarżoną decyzją z 8 grudnia 2021r., organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, o której mowa w art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych.

ZUS nie zaliczył odwołującej do pracy w warunkach szczególnych żadnego okresu zatrudnienia. W szczególności do pracy takiej nie zaliczono okresu zatrudnienia od 1 września 1982r. do 31 grudnia 2001r. w charakterze technika dentystycznego w pracowni stomatologicznej w Zespole (...) w P., ze względu na niezgodność zapisów w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Na okoliczność wykonywania pracy w warunkach szczególnych w trakcie zatrudnienia w Zespole (...) w P., odwołująca przedłożyła dodatkowo świadectwo pracy z 31 grudnia 2001r., w treści którego wskazano, iż była zatrudniona ona u tego pracodawcy w okresie od 1 września 1982r. do 31 grudnia 2001r. Pracodawca w świadectwie tym potwierdził też ubezpieczonej wykonywanie pracy na stanowisku technika dentystycznego, stale i w pełnym wymiarze od 1 września 1982r. do 30 czerwca 2001r. oraz w wymiarze 6/8 etatu od 1 lipca 2001r. do 31 grudnia 2001r. świadectwie tym, pracodawca wskazał również, że odwołująca, w trakcie zatrudnienia u tego pracodawcy korzystała z urlopów wychowawczych od 17 grudnia 1984r. do 31 marca 1986r. i od 14 sierpnia 1989r. do 31 stycznia 1991r. Równocześnie wskazał też przypadające od 14 listopada 1991r., okresy nieskładkowe.

W postępowaniu przed Sądem ubezpieczona, domagała się uznania za pracę w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 1 września 1982r. do 30 czerwca 2001r., z wyłączeniem okresów urlopu wychowawczego od 17 grudnia 1984r. do 31 marca 1986r. i od 14 sierpnia 1989r. do 31 stycznia 1991r., na stanowisku technika dentystycznego w pracowni stomatologicznej (protetycznej) w Zespole (...) w P..

W Zespole (...) w P. wydzielona została pracownia stomatologiczna, która faktycznie była pracownią protetyczną. W jej ramach były bowiem wykonywane protezy dentystyczne na rzecz gabinetów stomatologicznych. (...) ta była podzielona na kilka pomieszczeń, w których odbywały się poszczególne procesy wytwarzania różnego rodzaju protez zębowych, czy to stałych mostów, czy też protez wyjmowanych. Proces wytwarzania każdej protezy rozpoczynał się od pobrania w gabinecie stomatologicznym, przez dentystę, tzw. wycisku szczęk pacjenta w odpowiednio spreparowanej masie woskowej. Następnie wycisk ten trafiał do pracowni protetycznej, gdzie otaczany jest masą gipsową, w celu wykonania modelu gipsowego. Po związaniu masy gipsowej, całość była umieszczana w tzw. wyparzarce, gdzie pod wpływem pary wodnej rozgrzanej do wysokiej temperatury, wosk był wytapiany z odlewu gipsowego. Następnie modele gipsowe podlegały obcinaniu na specjalnej obcinarce. Następnie wykonywana była, przy protezie całkowitej, tzw. łyżka indywidualna, która służy do pobrania w gabinecie dentystycznym, woskowego wycisku czynnościowego od pacjenta. Po jego wykonaniu łyżka zostaje odesłana do pracowni i następuje kolejne odlewanie modelu gipsowego, jego uwalnianie w wyparzarce z wosku i przygotowywanie do wykonania tzw. zgryzu. Zgryz był kolejnym modelem wykonywanym z wosku, tzw. wzornikiem zwarciowym. Kierowany on był do oceny prawidłowości ustawienia zgryzu pacjenta i wysokości jego zwarcia. Ocena ta była dokonywana przez lekarza stomatologa. Po takiej weryfikacji model woskowy zgryzu ponownie trafiał do pracowni protetycznej, gdzie następuje artykulacja, czyli tzw. zwierakowanie, polegające na ufixowaniu razem dwóch modeli na wzornikach zwierakowych, na których następnie dokonuje się ustawiania zębów sztucznych według wskazań lekarzy. Wykonuje się też na tym etapie klamry druciane przy protezach częściowych, które są elementem mocującym w ustach. Praca zostaje przesłana do gabinetu dentystycznego do oceny przez lekarza, który wykonuje próbę u pacjenta. W razie pomyślnych wyników model wraca do pracowni, gdzie następuje przygotowanie do puszkowania. Model protezy trzeba przykleić do modelu gipsowego, co polega na oblewaniu modelu protezy woskiem. Później następuje etap puszkowania. Polega on na wykonaniu formy gipsowej na podstawie protezy woskowej. W praktyce odbywa się to w ten sposób, że w puszcze polimeryzacyjnej ustawiany jest model z protezą woskową i zalewamy gipsem do poziomu obrzeża woskowej płyty protezy. Po związaniu gipsu, nakładana jest druga część puszeki i zalewana płynnym gipsem. Warstwy gipsu izolowane są wodą. Gdy gips jest twardy, puszka umieszczana jest w wyparzarce, gdzie poddawana jest działaniu pary o wysokiej temperaturze. Po okresie około 10 minut dokonuje się otwarcia puszeki poprzez rozdzielenie 2 metalowych części. Następnie przy pomocy wyparzarki, rozpuszczony i usuwany jest wosk. W dalszej kolejności dokonywane jest odtłuszczenie powierzchni uzyskanej formy. Następnie na formę gipsową nakładany jest specjalny preparat izolujący gips od nakładanego akrylu. Kolejno powierzchnia formy zostaje odczyszczona za pomocą płynu używanego do polimeryzacji akrylu. Po wysuszeniu formy wykonuje się akrylowanie. W praktyce polega ono na tym, że należy przygotować według proporcji masę akrylową, która składa się z proszku i płynu. Tą masą należy wypełnić formę gipsową. Proces ten odbywa się poprzez ręczne upakowanie tej masy w formie, po czym nakładana jest druga część puszeki i całość umieszczana jest w prasie, która swoim naciskiem powoduje wypełnieniem wszystkich przestrzeni formy, masą akrylową. Kolejnym procesem jest polimeryzacja akrylu. Przebiega ona w ten sposób, że forma po umieszczeniu do prasy wkładana jest do zimnej wody, która stopniowo podgrzewana zostaje do temperatury 90 stopni. Po okresie około pół godziny takiego wygrzewania, następuje studzenie całości. Po ostygnięciu następuje otwarcie puszeki, tj. rozdzielenie obu jej części. Następnie wydobywa się akrylową protezę, poprzez tzw. wybijanie. Wykonuje się to nożami do gipsu, młotkiem, żeby oddzielić gips od protezy. Tak uzyskana proteza podlega obróbce mechanicznej tzw. frezowaniu. Polega to na usunięciu nadmiarów akrylu z obrzeży i z grubości. Wykonuje się to za pomocą tzw. prostnicy, tj. silnika z uchwytem do frezów. Jest to obróbka wstępna. Pozostałości gipsu usuwane są następnie przy użyciu mniejszych wiertel. Po usunięciu grubszych nadmiarów, za pomocą gumki do polerowania, następuje proces polerowania. Polega on na tym, że obrotową szczotką szmacianą mocowaną na polerce czyli ww. silniku, wykonywane jest polerowanie protezy do uzyskania odpowiedniej faktury powierzchni. Końcowe polerowanie wykonywane jest przy użyciu sproszkowanego pumeksu i wody, które nakładane są na protezę i następuje polerowanie.

Podobnie wyglądał proces wytwarzania tzw. mostów dentystycznych i koron, z tą różnicą, że przed wypełnieniem masą akrylową, ze stali chirurgicznej odlewane były konstrukcje nośne mostów lub tuleje, na które następnie w formach nakładana była masa akrylowa. T. wyglądał też proces wytwarzania aparatów ortodontycznych.

Czynnikami szkodliwymi występującymi przy pracy technika dentystycznego w pracowni protetycznej były przede wszystkim: gips, wosk sztuczny składający się ze związków parafinowych, masy akrylowej, materiał termoplastyczny szelak, pumeks. Nadto do wytwarzania protez stałych (mostów, koron) używana była stal niklowa, bądź kobaltowa i masy osłaniające na bazie krzemianów.

W okresie od 1 września 1982r. do 30 czerwca 2001r. z wymienionymi wyżej przerwani na okres urlopu wychowawczego, ubezpieczona pracowała w (...) Zespole (...) w P. na stanowisku technika stomatologicznego. Od początku zatrudnienia w tej pracowni, odwołująca codziennie przez pełne dniówki robocze, zajmowała się pracami związanymi z wytwarzaniem protez dentystycznych. W szczególności zajmowała się kolejno wszelkimi etapami wytwarzania takiej protezy, które podlegały wykonaniu w pracowni. Wprawdzie w okresie od 1 października 1982r. do 31 stycznia 1983r., została ona oddelegowana na szkolenie z zakresu ortodoncji, jednak faktycznie było to szkolenie wyłącznie praktyczne. Odbywało się ono w Wojewódzkiej (...) w K. i polegało na praktycznym wykonywaniu wszystkich etapów wytwarzania aparatów ortodontycznych, pod nadzorem doświadczonych w tym zakresie pracowników. Szkolenie to odbywało się codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy. Zarówno w trakcie tego szkolenia, podobnie jak w ciągu dalszej pracy w pracowni w P., ubezpieczona wykonywała te same czynności, które były zbliżone do wytwarzania protez dentystycznych. W tym procesie również w oparciu o wyciski, wykonywała poszczególne modele i formy. Dodatkowo też kiedy aparatem tym była tzw. płytka S., to odwołująca doginała druty, łuki, różne klamry, były też przy tym stosowane śruby ortodontyczne które miały rozszerzać aparat. W procesie wytwarzania aparatów ortodontycznych, ubezpieczona wyparzała aparat podobnie jak każdą protezę. Łączyła też elementy klamrami z drutu niklowanego. W tym procesie używała akrylu (płyn i proszek), wosku, gipsu, pumeksu, stali niklowej, bądź kobaltowej i masy osłaniającej, na bazie krzemianów.

Razem z ubezpieczoną w spornych okresach pracowali: D. D. i G. C., którzy byli również technikami dentystycznymi i wykonywali takie same prace jak odwołująca.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadków D. D. i G. C. (k.37v-39v), zeznań odwołującej (k.39v-40), a także jej akt osobowych, dołączonych do akt niniejszej sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i samej ubezpieczonej, gdyż są spójne, przekonywujące i wzajemnie się potwierdzają, a nadto znajdują potwierdzenie w dokumentacji osobowej odwołującej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21, ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022r., poz. 1340 ze zm.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Bezspornie J. L. jest uprawniona do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022r. poz. 504 ze zm.), jednocześnie nie występowała o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych i takich warunków nie spełniała (brak wymaganego okresu

składkowego i nieskładkowego). Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła uprawnień ubezpieczonej do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych określa ogólne warunki nabycia prawa do rekompensaty, czyli – zgodnie z definicją legalną zamieszczoną w art. 2 pkt 5 ustawy – do odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze przez osoby, które nie nabeżdą prawa do emerytury pomostowej.

Prawo do rekompensaty przysługuje ubezpieczonemu, który legitymuje się co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze

w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Chodzi w tym przypadku o pracę, o której mowa w art. 32, 33, 39, 40 i 50c ustawy (art. 21 ust. 1).

Zatem przesłankami uprawniającymi do rekompensaty są:

- utrata przez ubezpieczonego możliwości przejścia na emeryturę w związku z wygaśnięciem po dniu 31 grudnia 2008r. – w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r. – podstawy normatywnej przewidującej takie uprawnienie;
- niespełnienie przez ubezpieczonego warunków uprawniających go do emerytury pomostowej;
- legitymowanie się przez ubezpieczonego co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- niezyskanie przez ubezpieczonego prawa do wcześniejszej emerytury według zasad przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła zatem ostatecznie posiadania przez ubezpieczoną wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem ZUS nie uznał za udowodnione żadnego okresu takiej pracy.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczona posiada wymagany 15 letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczona wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w pracowni stomatologicznej w Zespole (...) w P., na stanowisku technika dentystycznego w pracowni stomatologicznej.

U wymienionego powyżej pracodawcy ubezpieczona od 1 września 1982r. do 30 czerwca 2001r., z wyłączeniem okresu urlopu wychowawczego od 17 grudnia 1984r. do 31 marca 1986r. i od 14 sierpnia 1989r. do 31 stycznia 1991r. oraz przypadających po 14 listopada 1991r., okresów nieskładkowych, pracowała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wyłącznie przy wytwarzaniu protez dentystycznych i aparatów ortodontycznych.

Dla kwalifikacji pracy ubezpieczonej jako pracy w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma miejsce wykonywania pracy, ale przede wszystkim sposób jej wykonywania i używane przy tym komponenty, tj. w pracowni protetycznej, przy wytwarzaniu protez zębowych, z użyciem mas akrylowych, wosków parafinowych oraz stali niklowej i kobaltowej. Nie wyklucza uznania określonej pracy za prace w szczególnych warunkach, przypisywanie jej rodzajów prac niezwiązanych z ochroną zdrowia, a bardziej właściwych dla przemysłu chemicznego. Istotnym jest bowiem rodzaj stale wykonywanej przez nią pracy i rodzaj obrabianych przy tym materiałów. Istotę zagadnienia stanowi bowiem szkodliwość dla zdrowia pracownika, wynikająca z warunków pracy, charakterystycznych nie tylko dla

branży, w ramach której funkcjonował jego pracodawca, ale również do której należała jego wyodrębniona jednostka organizacyjna, w jakiej świadczył on pracę.

Pomimo tego, że odwołująca formalnie była zatrudniona, w spornych okresach, w zakładach w służby zdrowia, to z jej zeznań złożonych w charakterze strony i zeznań świadków wynika jednoznacznie, że jej faktycznym miejscem pracy była pracownia protetyki stomatologicznej, która z uwagi na specyfikę działalności, powinna być zaliczona do branży chemicznej. Faktycznie bowiem odwołująca jako technik dentystyczny nie miała bezpośredniego kontaktu z pacjentami, lecz zajmowała się produkcją i przetwórstwem tworzyw sztucznych, tj. wytwarzaniem protez zębowych z akrylu.

W ocenie Sądu pracę realizowaną przez odwołującą, w wyżej wskazanych spornych okresach na stanowisku technika dentystycznego, należy zaliczyć do pracy, o jakiej mowa w obejmującym chemię, dziale IV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), gdzie pod poz. 17 wymieniono : produkcję i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcje surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcje wosków i woskoli.

Istotę zagadnienia stanowi bowiem szkodliwość dla zdrowia pracownika, wynikająca z warunków pracy, charakterystycznych nie tylko dla branży, w ramach której funkcjonował jego pracodawca, ale również do której należała jego wyodrębniona jednostka organizacyjna, w jakiej świadczył on pracę.

Należy w tym zakresie podzielić pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w wyroku z 26 marca 2014r. w sprawie II UK 368/13 (OSNP 2015/7/99), zgodnie z którym możliwe jest zakwalifikowanie pracy, jako wykonywanej w szczególnych warunkach, mimo, że zatrudniającego pracownika zakład nie należał do określonej branży (działu przemysłu) według konwencji (nomenklatury) rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jeżeli bowiem stopień szkodliwości, czy uciążliwości danego rodzaju pracy nie wykazuje żadnych różnic w zależności od branży, w której jest wykonywana, brak jest podstaw do zanegowania świadczenia jej w warunkach szczególnych tylko dlatego, że w załączniku do powołanego rozporządzenia została przyporządkowana do innego działu przemysłu. Jeżeli bowiem pracownik w ramach swoich obowiązków stale i w pełnym wymiarze czasu pracy narażony był na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy innego działu przemysłu, w ramach którego to działu takie same prace zaliczane są do pracy w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie tych stanowisk pracy musiałoby być uznane za naruszające zasadę równości w zakresie uprawnień do ubezpieczenia społecznego pracowników wykonujących taką samą pracę.

Praca odwołującej się w spornych okresach realizowana w pracowni protetycznej. Z uwagi na jej specyfikę i czysto produkcyjny charakter, faktycznie winna zostać przyporządkowana do pracy w branży chemii. Jedynie formalnie z uwagi na cel, jakiemu służyła, zakwalifikowana została do pracy w służbie zdrowia. Jej szkodliwość należy w tej sytuacji zatem ocenić z uwzględnieniem specyfiki działalności jednostki, w ramach której była realizowana, a która faktycznie przynależała do branży chemicznej.

W ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie pomocniczo można również uwzględnić zapisy zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 12 lipca 1983r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej (Dz. Urz. Nr 8, poz. 40), który w obejmującym chemię dziale IV, pod poz. 17, gdzie mowa o produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcji surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcji wosków i woskoli (czyli analogicznie jak w rozporządzeniu z 1983 r) w podpunkcie 2, wymienia technika dentystycznego.

Sąd Okręgowy miał na uwadze fakt, że zarządzenie nie ma mocy normatywnej, ale charakter pomocniczy, niemniej jednak na podkreślenie zasługuje fakt, że pracę technika dentystycznego w zarządzeniu resortowym uznano za bardziej zbliżoną do pracy w chemii niż w służbie zdrowia.

Podobne stanowisko wyraził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 12 grudnia 2018 roku (III AUa 1151/18, Lex nr 3125958).

Tak więc odwołująca w całym spornym okresie, (z wyłączeniem okresu urlopu wychowawczego i pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy) tj. w wymiarze **16 lat 1 miesiąca i 3 dni**, wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wyłącznie prace w szczególnych warunkach, określone w wykazie takich prac (odliczono okresy 17.12.1984-31.03.1986 - 1 rok 3 miesiące i 15 dni; 14.08.1989 – 31.01.1991 – 1 rok 5 miesięcy i 18 dni; okres zatrudnienia w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu 01.07.2001 r – 31.12.2001 – 6 miesięcy) Należy przy tym dodać, że nawet po odliczeniu okresów nieskładkowych wymienionych w świadectwie pracy, odwołująca nadal legitymuje się wymaganym 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Wobec faktu, że ubezpieczona spełniła wszystkie przesłanki uprawniające ją do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję jak w sentencji wyroku.

(-) Sędzia del. Magdalena Kimel